

MUUTOSTALOUSARVIO II 2025

Perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimiala

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Elämänkaarilautakunta x.x.2025

Sisällysluettelo

1	Perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimialan muutostalousarvio	1
2	Tekniset siirrot.....	2
3	Erilliskehysten purku	2
3.1	Palkkakehysten purku	2
3.2	Tasapainottamiskehysten purku	3
4	Määrärahamuutokset	3
5	Muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tulo- ja menoarvioihin.....	3
5.1	Toimialan muutostalousarvio	4

1 Perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimialan muutostalousarvio

Perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden talousarviossa arvioitiin riskeinä ylityksiä palvelujen ostoissa. Alkuvuoden 2025 toteuman perusteella riskit kohdentuvat erityisesti vammaispalveluiden henkilökohtaisen avun ja erityisen tuen, asumisen tuen sekä asumis- ja laitospalveluiden ostoihin. Lisäksi vammaispalveluiden työvoiman vuokraukseen varattu määräraha on ylittynyt. Lastensuojelun ostoja kasvattaa Valtion koulukotien merkittävä (+ 27 %) hintojen korotus 1.8.2025 alkaen.

Talousarvion laadinnan yhteydessä suunniteltiin sopeuttamistoimia talousraamiin pääsemiseksi. Näistä talousarvioon laskettiin säästöt toteutuvaksi 1.1.2025 alkaen, mutta säästöt toteutuvat asteittain talousarviovuoden aikana. Esimerkiksi omaishoidon tukien maksuluokkien muutoksiin perustuvat säästöt toteutuvat täysimääräisinä vasta toukokuusta 2025 alkaen. Myös henkilökohtaisen avun asiakkaiden siirtoon uuden puitesopimuksen mukaisille toimijoille on mennyt puoli vuotta. Samaan aikaan henkilökohtaisen avun asiakasmäärä on kasvanut ja kasvu selittyy uuden voimaan astuneen vammaispalvelulain myötä tulleilla muutoksilla. Lain mukaan vammaisen henkilön asumisen ensisijaisena järjestämistapana on kotiin vietävä palvelu, joka toteutetaan suurelta osin henkilökohtaisen avun palveluna. Uusien sopimusten taloudelliset vaikutukset alkavat näkyä kuluvan vuoden jälkimmäisellä puoliskolla.

Alkuvuoden aikana on onnistuttu vähentämään raskaan ympärivuorokautisen asumispalvelun ostopalvelun käyttöä. Kaksi asiakasta on siirtynyt hyvinvointialueen omaan asumispalveluysikköön ja yksi asiakas vuorokausihinnaltaan edullisempaan ostopalveluysikköön. Näiden muutosten taloudellinen vaikutus syyskuun alkuun mennessä on ollut noin 290 000 €. Vaikka raskaan ostopalvelun käyttö on vähentynyt, kokonaisvaikutus ei näy palvelujen määrän laskuna. Vammaispalveluihin on tullut uusia asiakkaita, jotka tarvitsevat ympärivuorokautista asumispalvelua ja osa heistä jopa hyvin raskasta laitospalvelua. Lisäksi ostopalvelun hinnankorotukset kuluvalle vuodelle ylittivät talousarvioon varatun raamin.

Työvoiman vuokrauskustannukset ovat ylittyneet vammaispalveluiden omissa asumisen- ja päivätoiminnan yksiköissä. Tämä johtuu alkuvuonna käydyistä TUTA- neuvotteluista sekä käytettävissä olevan varahenkilöstön vähäisestä määrästä. Tilannetta on pyritty korjaamaan vahvistamalla toimintamallia työvoiman joustavasta käytössä eri yksiköiden välillä. Tämän myötä vuokratyövoiman käyttöä on saatu vähennettyä. Lisäksi asumispalveluissa on yhtenäistetty henkilöstömitoitus, minkä seurauksena on voitu vähentää yhteensä kuusi henkilötyövuotta.

2 Tekniset siirrot

Toimialalla on seurattu talouden kehitystä talousarvion ja tilinpäätöksen 2024 sekä alkuvuoden 2025 tammi-kesäkuu tuloslaskelman toteumien suhteen. Niiden perusteella on mahdollista vähentää palvelujen ostojen määrärahaa perhekeskuspalveluiden (+0,5M €) sekä sosiaalipalveluiden (+0,1M€) tulosalueilta ja lisätä vammaispalveluiden liikkumisen tuen määrärahaa avustusten tiliryhmään (-0,5 M€) sekä muiden toimintakulujen tiliryhmään (0,1 M€). Toimialan tulosalueiden välisten määrärahasiirtojen lisäksi tehdään teknisiä korjauksia kunkin tulosalueen sisällä siten, että niillä ei ole toimintakatevaikutusta. Vammaispalveluilta kuitenkin siirretään yhden toimialalta siirtyneen sihteerin palkkamäärärahat konsernipalveluiden toimialalle (0,04 M€), mikä näkyy toimialan toimintakatteen muutoksena.

3 Erilliskehysten purku

3.1 Palkkakehysten purku

Konserni- ja tukipalvelujen toimialalle kirjattu palkankorotuskehys pitää sisällään uuden, vielä neuvotteluvaiheessa olevien työehtosopimusten arvioidut euromääräiset vaikutukset palkankorotuksiin. Palkankorotukset kohdennetaan toimialojen talousarvioon muutostalousarvioiden kautta siinä vaiheessa, kun sopimuskorotukset ja niiden tarkempi kohdentuminen on tiedossa.

Muutostalousarviossa on purettu osa konserni- ja tukipalvelujen toimialalle kirjatusta palkkakehyksestä, jossa tehdyt muutokset vaikuttivat toimialan toimintakatteeseen -2,6 M€:lla.

Palkkakehysten purkamisen sisällä tehdyillä määrärahamuutoksilla ei ole toimintakatevaikutusta hyvinvointialuetasolla.

3.2 Tasapainottamiskehysten purku

Tasapainottamiskehys pitää sisällään alibudjetoinnit huomioiden uudet tasapainottamistoimet vuosille 2025–2027 ja lisäksi vuodelle 2026 aluevaltuuston 19.12.2023 § 108 hyväksymän tasapainottamiskehysten sekä palveluverkon ja valtion menoleikkauksien kohdentamattomat erät.

Uusien tasapainottamistoimien osalta vuoden 2025 toimista suurin osa kohdennettiin toimialoille alkuvuoden talousarviomuutoksen yhteydessä. Kevään muutostalousarviossa kohdentamatta jäivät säästöt henkilöstökuluista (yht. 375 000 euroa), jotka kohdennettiin tässä muutostalousarviossa. Säästöt kohdennettiin hallinto- ja toimistohenkilöstön palkkojen suhteessa toimialoille. Perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluille kohdistuva säästö on 0,07 M€.

Tasapainottamiskehysten purkamisen sisällä tehdyillä määrärahamuutoksilla ei ole toimintakatevaikutusta hyvinvointialueitasolla.

4 Määrärahamuutokset

Toimiala ei esitä lisämäärärahamuutoksia.

5 Muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tulo- ja menoarvioihin

Perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimialan talousarviomuutoksena korotetaan toimintakuluja 2,5 M€:lla. Talousarviomuutokset toimintatuottolisäys huomioiden heikentää toimintakatetta 2,5 M€:lla.

Toiminnallisiin tavoitteisiin muutoksilla ei ole vaikutusta.

5.1 Toimialan muutostalousarvio

PERHE-, SOSIAALI- JA VAMMAISPALVELUIDEN TOIMIALA								
Tuloslaskelma (1000 €)	MTA I 2025	Teknise t siirrot	Palkka- kehyyksen purku	Tasapain ottamis- kehyyksen purku	Tekniset muutoks et yhteensä	Määrära hamuuto kset	Muutoks et yhteensä	MTA II 2025
Toimintatuotot	16 777	49	0	0	49	0	49	16 826
Myyntituotot	7 330	749	0	0	749	0	749	8 079
Maksutuotot	4 611	0	0	0	0	0	0	4 611
Tuet ja avustukset	1 692	-700	0	0	-700	0	-700	992
Muut toimintatuotot	3 145	0	0	0	0	0	0	3 145
Toimintakulut	-170 285	-7	-2 581	77	-2 511	0	-2 511	-172 796
Henkilöstökulut	-61 756	42	-2 581	77	-2 462	0	-2 462	-64 218
Palvelujen ostot	-90 995	700	0	0	700	0	700	-90 295
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 634	54	0	0	54	0	54	-1 580
Avustukset	-8 934	-650	0	0	-650	0	-650	-9 584
Muut toimintakulut	-6 966	-153	0	0	-153	0	-153	-7 119
Toimintakate	-153 508	42	-2 581	77	-2 462	0	-2 462	-155 970
Valtion rahoitus	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuosikate	-153 508	42	-2 581	77	-2 462	0	-2 462	-155 970
Suunnitelman mukaiset poistot	-99	0	0	0	0	0	0	-99
Tilikauden tulos (ennen sisäisiä erä)	-153 607	42	-2 581	77	-2 462	0	-2 462	-156 069